

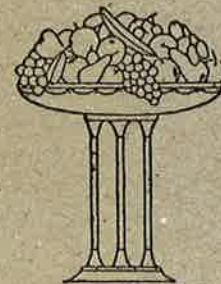
AARSSKRIFT

FOR

RINGE EFTERSKOLE

1929

UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

RINGE
P. J. Henriksens Tryk
1929

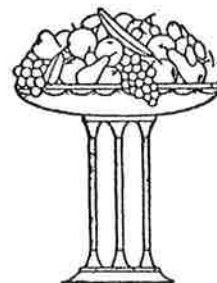
AARSSKRIFT

FOR

RINGE EFTERSKOLE

1929

UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

RINGE
P. J. Henriksens Tryk
1929

Elevforeningen.

Naar man er i Nærheden af Skolen til daglig, hænder det af og til, at man træffer ens Kammerater eller Lærere. Man faar da opfrisket gamle Minder, og man hører Nyt fra hverandre. Man har stadig Forbindelse med Skolen og Kammeraterne. Hænder det saa, at man kommer ud, saa tænker man paa Skolen. Hvordan mon det gaar i Vinter? Mon der er mange Elever osv. — Mon der ikke kunde gøres noget, saadan at vi stadig kunde have Forbindelse med Skolen og gennem den høre Nyt fra Kammeraterne.

Saadan gik det mig sidste Vinter. Jeg gik ene mellem fremmede Mennesker og tænkte lidt paa Ringe, og om der ikke var en Maade, hvorpaa man kunde vedligeholde Forbindelse. Saa opstod Tanken om en Elevforening. — det var en Ide, — jeg blev Fyr og Flamme, og da jeg traf Fru Birkelund og Birkelund paa et Ungdomsmøde i Odense, forelagde jeg dem straks mine Planer og troede, at de skulde blive lige saa ivrige som jeg selv, men der fik jeg en anden Modtagelse. Fru Birkelund og Birkelund sagde med det samme, at naar først vi kom paa en Hojskole, saa blev vi optaget af det der, og saa glemte vi Efterskolen, i hvert Fald traadte den i Baggrunden, men nu kunde jeg jo prøve at høre, hvad mine Kammerater mente til Elevmødet.

Det gav jo lidt koldt Vand i Blodet, men dog ikke mere end jeg stadigvæk holdt fast paa Tanken. I Foraaret talte jeg saa med to af mine Kammerater for at høre, hvad de mente, og da de saa heller slet ikke troede, at det kunde lade sig gøre, slog jeg det helt ud af Hovedet. — Saa maatte det

jo være mig, der havde faaet en forfløjen Idé.

Saa gik Tiden til Elevmødet. — Vi faldt en fem seks Stykker ind paa Kontoret til Birkelund, og Snakken gik. Saa sagde Birkelund: »Naa, hvordan gaar det med din Elevforening?« — Ja, det gik da slet ikke mere, jeg havde helt opgivet det nu. »Nej,« sagde Birkelund, »nu skal det skam frem, det kan være, at der er andre, der gaar med samme Tanker.« Saa holdt Birkelund en lille Tale til Forsamlingen, og det viste sig, at der var overvejende Stemning for en Elevforening. Saa blev Elevforeningen dannet. Vi blev enige om, at det var nok med tre Bestyrelsesmedlemmer. Bestyrelsen blev saa valgt. *Poul Madsen*, *Gislev*, *Kasserer*, *Bernhard Rasmussen*, *Bolteskov*, *Redaktør*, og jeg blev Formand. Aarsbidraget fastsattes til 1,50 Kr. Det blev vedtaget, at der skal udsendes et Aarskrift, som Skolens Lærere og gamle Elever skriver Artikler til. Nu er Elevforeningen en Kendsgerning. Hvad kan saa Elevforeningen gavne, — og hvordan kan vi gavne Elevforeningen? Først hvad Elevforeningen gavner. Det bliver muligt at sende et Aarskrift ud, og derigennem faar vi at høre, hvad der foregaar paa Skolen. Vi faar en Hilsen fra Lærere og Lærerinder, og vi faar lidt at vide fra de Kammerater, der kommer ud og oplever noget og fra dem, der bliver hjemme og tænker paa noget, der kan interessere os. Gennem det Hæfte bliver det muligt stadig at holde Forbindelse med Skolen og Kammeraterne.

Den Vinter, jeg var paa Efterskole, snakkede vi til Afslutningen en hel Del om, naar vi kom til Elevmøde om ti Aar. Hvor og hvad mon vi da vilde være? Og vi talte om, hvor det skulde blive Fest, naar vi kom sammen, efter at saa mange Aar var forløbet, siden vi var Elever. Den Gang troede vi vist allø fuldt og fast paa, at vi virkelig vilde komme om ti Aar. Det er nu fire Aar siden, og nu tror jeg, at hvis der i det hele taget kommer nogen, saa bliver det ikke ret mange. De fleste vil ikke skænke det en Tanke, at det lige er ti Aar si-

den, de var paa Ringe Efterskole, og der vil højest regnet komme et Par Stykker til Elevmøde af dem.

Nu tror jeg, at vi gennem Aarskriftet kan holde lidt mere sammen paa de gamle Elever, saa de ogsaa møder fuldtalligere til Elevmødet. Det er jo som Regel kun de sidste to Aars Elevhold, der er godt repræsenteret. Nu i Sommer var det som sagt fire Aar siden, jeg var Elev, og der var kun en halv Snes Stykker fra den Vinter, skønt vi var 55 Elever.

Jeg vilde ønske, at I vilde møde lidt bedre til Elevmødet. Jeg skal garantere jer for, at det er fornøjeligt at tale med Kammeraterne og se de Steder, vi kender saa godt, selv om det er nogle Aar siden, vi var der. Det er jo saadan, at naar der kommer en stor Flok til Elevmødet, maa det være et Bevis for, at vi har faaet noget den Vinter, vi var Elever, som vi har haft Udbytte af, og at vi viser vor Interesse for Skolen og vor Taknemlighed mod Birkelund og hans Hjælperer ved at komme fuldtalligt. Jeg tror ikke, at vi kun har Gavn af det, vi faar paa Efterskolen, de første Par Aar efter vor Elevtid, men jeg tror, at det gavner os mere og længere, end vi maaske selv i Øjeblikket ved. Og jeg kan ikke tænke andet, end at det maa opmuntre og glæde Lærere og Lærerinder, naar de ser, at vi stadig omfatter Skolen med Interesse.

Hvis Aarskriftet kunde hjælpe lidt her, synes jeg allerede, at lidt er naaet. Det er jo ogsaa Mening, at Elevforeningen skulde støtte Skolen lidt. Nu, som en Slags Agitation og maaske senere, naar det bliver en stor og stærk Forening med store Penge midler, med lidt Understøttelse til Elever. Men det sidste ligger jo lidt langt ude i Fremtiden endnu. Og hvordan vi bedst kan gavne Elevforeningen? Ja, det kan vi selvfølgelig først og fremmest ved at faa alle de gamle Elever, vi kender, ind i Foreningen og for Resten ved at sende Bidrag til Aarskriftet og ved at møde til Elevmødet.

De fleste Efterskoler har en Elevforening, saa

det manglede blot, at vi, der er fra en af Landets ældste Efterskoler, skulde staa tilbage. Vi kan ved at faa Elevforeningen til at gaa godt give et Bevis for, at vi er kommen til at holde af Ringe Efterskole, og at vi vil gøre, hvad vi kan for at anbefale og støtte Skolen.

Lillem Højlund.

Redaktørens Røst.

Vi vil alle sammen have Aarsskriftet saa indholdsrigt og interessant som muligt, det er sikkert, men det er lige saa sikkert, at hvis Bestyrelsen skal skrive det hele selv, bliver det ikke saa godt, som det kunde blive.

Naar vi er med til at danne en Forening, saa har vi ogsaa en vis Forpligtelse til at støtte denne Forening saa godt, som vore Evner og Tiden tillader det, og i dette Tilfælde er der sikkert ikke ret mange, uden at de kan være med. Vi oplever da af og til noget, der kan have Interesse for andre end os selv, og det skulde vel ikke være saa vanskeligt at fortælle lidt om en saadan Oplevelse. Der behøver jo ikke at skrives en lang og kunstfærdig Artikel, det er Indholdet og ikke Længden, der er Hovedsagen.

Ingen bør afholde sig fra at skrive, fordi de mener, at de ikke kan skrive noget, der er værd at sætte i Bladet, for vi er vist for det meste tilbøjelige til at undervurdere vort eget Arbejde, det er tit meget bedre, end vi selv mener. Naar vi hjælpes ad, skal Foreningen nok gaa fremad; men een af Betingelserne for Foreningens fortsatte Fremgang er, at vi faar nogle flere gamle Elever til at skrive i Aarsskriftet, derfor lad os faa Fart i Skrivevejjet til næste Aar, ja, vi kan godt begynde med det samme.

Bernhard Rasmussen.

Cykleturen 1929.

Wenn jemand eine Reise tut,
so kann er was erzählen.

Ved Elevmødet i Juni Maaned blev det bestemt, at Efterskolens Cykletur i Aar skulde gaa til Lübeck, Holsten og de mindrerige Egne i Nærheden af Grænsen.

Omkring 1. Juli var der indmeldt Deltagere nok til Turen, og jeg skulde til at ordne de nødvendige Forberedelser. Men der viste sig straks Vanskeligheder, som kom den oprindelige Plan slempt paa tværs.

Det var Meningen, at vi med Kreaturdamperen »Mols« skulde sejle direkte til Lübeck og saa kun cykle derfra og hjem. Men da jeg kom til Svendborg for at bestille Pladser til Turen, viste det sig, at Damperen var indstillet. Der gik nok en lille Kreaturbaad paa Ruten, men den havde ingen Plads til Passagerer. Hvad nu? Cykle baade frem og tilbage? Nej, det vilde baade være for længe og blive for dyrt. Gøre Turen kortere? Det vilde være utilfredsstillende, thi den var lagt saaledes, at vi skulde besøge naturskønne Egne og opleve lidt Historie, baade fra Middelalderen og den nyere Tid. Skulde der gives Afkald paa noget, maatte det blive Lübeck. Men den Tanke kunde jeg ikke blive fortrolig med, thi hvornaar vilde der igen blive Lejlighed til at se en saa malerisk gammel By som denne.

Naar Vejen synes spærret, og man gerne vil frem til et bestemt Maal, arbejder Hjernen med at finde den kortest mulige Omvei. Men der syntes her kun at være den lange Omvej over Als til Lübeck.

Da traf jeg til alt Held Direktøren for Sydfynske Dampskibsselskab. Han var straks villig til at leje os den lille »Ellen« for en billig Pris. Thi som han sagde: »Naar det er unge Mennesker, der vil ud

for at se og lære, saa vil vi gøre Turen saa billig som muligt.«

Jeg ønskede, at »Ellen« skulde sejle os til Travemünde, hvorfra vi saa let kunde cykle til Lübeck. Men saa fik jeg at vide, at lille »Ellen« var saa lille, at den ikke alene maatte gaa ud paa det store Hav. Saa var ogsaa den Vej spærret, og der var egentlig kun een tilbage — og det var at tage over Kiel. Saadan blev det saa.

Men straks meldte Vanskelighed Nr. 2 sig. Vi havde bestemt, at Turen skulde begynde den sidste Mandag i Juli, men det lod sig nu ikke gøre, da vi kun kunde faa »Ellen« Fredag og Lørdag. Jeg var klar over, at det vilde være uheldigt for mange af de Deltagere, der var i tjenende Stilling og havde aftalt en bestemt Friuge. Men her var intet Valg.

Da vi nu skulde gaa i Land et helt andet Sted i Tyskland end planlagt, maatte jeg have Planen lagt om. Og det voldte en Del Hovedbrud, for det vilde passe bedst at være i det holstenske Schweiz om Søndagen, men jeg turde ikke køre der med en stor Flok unge Mennesker paa en Søndag, thi da kan Turiststrømmen være overvældende — saa der er aldrig Fred for Biler paa de smalle, bugtede Veje mellem Skov og Sø. Altsaa: Find en anden Omvej.

Endelig laa Ruten fast, og der skulde sørges for Nattelogi paa passende Steder. Det lykkedes paa de planlagte Steder undtagen i Slesvig. Der var ingen Plads paa det danske Hjem, fordi Tønder Seminariums Elever skulde bo der netop i de Nætter. Jeg forsøgte flere Steder, men uden Held. Endelig kom jeg i Forbindelse med en Landmand i Borby ved Eckernförde. Jeg skrev et meget rørende Brev til ham, hvori jeg gjorde opmærksom paa, at jeg havde forsøgt flere Steder uden Held, samt at det vilde være meget ubehageligt for os, om vi skulde blive henvist til Vejgrøften. Han forstod vor Stilling og lovede os Halm i sin Kørelade.

Saa var de værste Hindringer ryddet af Vejen.

Fællespasset blev ordnet, og jeg kunde meddele Deltagerne den ny Plan med Afrejse fra Svendborg Fredag d. 26. Juli.

Afrejsedagen oprandt. Og sammen med en Flok unge, forventningsfulde Mennesker cyklede jeg til Svendborg, hvor vi traf de øvrige Reisedeltagere. Vi gik straks om Bord i »Ellen«, og paa det fastsatte Klokkeslet, Kl. 20 $\frac{1}{2}$, afsejlede vi. Humøret stod højt, og Pengepungene var godt spækket, men det hjalp paa dem, da jeg havde afkrævet hver Deltager 30 Kr. og stillet i Udsigt, at der muligvis skulde flere til. Men — jeg vil sige det med det samme — de 30 Kr. slog til. Jo, der var endogsaa en lille Smule tilbage, da vi igen naaede Fyns Land.

Vi kom heldigvis saa tidlig fra Svendborg, at vi kunde nyde den smukke Sejlur gennem det fynske Øhav til Skjoldnæs Fyr. Der gik de fleste til Ro, men Lejet var ikke det blødeste, idet nogle maatte nøjes med Skibsplanker som Underlag. Men der kom noget til, som var værre for de mindre søsterke. Det havde blæst godt i et Par Dage, Søen var urolig, og »Ellen« begyndte at rulle, da vi kom ud i rum Sø. I Rummet, hvor jeg laa, begyndte enkelte at tale om Kvalme og underlige Maveforannelser. Jeg anbefalede dem hurtigst muligt at komme op paa Dækket og hen til Rælingen. Der kunde de saa i Ro ofre til Havguderne. Snart kom vi igen i Læ af Land, og der blev Ro.

Ved Daggry sejlede vi ind i Kieler Fjord, hvor vi passerede nogle Rester af Tysklands tidligere saa stolte Flaade. I Kieler Havn vakte et hvidmailet Lystskib med fuldt Blus paa alle elektriske Lamper berettiget Opsigt. Vor Kaptajn fortalte, at det var et nyt Skib, som snart skulde afleveres fra Skibsværftet til en amerikansk Milliardær, et privat Legetøj til 1 $\frac{1}{2}$ Mill. Mark.

Efter at have passeret Paskontrollen vinkede vi Farvel til »Ellen« og cyklede allerede Kl. 5 ud til Kielerkanalen, hvor vi besaa de store Sluseværker ved Holtenua og kørte over en af de mægtige Høj-

broer over Kanalen. Den er hævet 40 m over Kanalens Vandoverflade.

Atter kom vi til Kiel. Byen er ved at vaagne. Det er Lørdag, Gartnere og Bønder kommer ind fra Landet med store Læs af Grøntsager og andre Levnedsmidler. De begynder at slaa deres Boder op paa Torvet. Sporvognene er i fuld Gang og Færdselsbetjentene paa deres Post, men Butikkerne er endnu ikke aabnede. Færdselen tiltager, men vi naar godt ud af Byen, inden Trafikken bliver os en Hindring. Pænt cykler vore unge, to og to, i højre Side af Gaden.

Nu gaar det Syd paa ad den brolagte Hamburg Landevej. Snart naaede vi Bordesholm, hvor der indtil Reformationstiden laa et Augustinerkloster ved den smukke Sø. Klosterkirken staar endnu tilbage. Her sluttede Kristian d. Anden et meget ufordelagtigt Forlig med sin Farbroder, Hertug Frederik, i Aaret 1522, da hans Lykkestjerne var ved at dale.

Midt i denne By havde vi vort eneste egentlige Uheld, som let kunde have faaet alvorlige Følger. Vi skulde have Penge vekslet her og Fødemidler købt. Da vi af den Grund gjorde Holdt, har Cyklisterne i Midten vist ikke været agtpaagivende nok, een veg ud af Rækkerne, vist for at undgaa Sammenstød med en Cyklist foran sig. Han kom derved helt over i venstre Side af Vejbanen, og en Motorcyklist, der kom bagfra, ramte Cyklistens Baghjul. Begge væltede, og det saa et Øjeblik ret uhyggeligt ud. En Gendarm mødte straks op. Og jeg, som kender tyske Gendarmers Embedsiver fra gamle Dage, blev ikke saa lidt betænkelig ved Situationen. Vilde det ende med Optagelse af Rapport, Tilsigelse til Forhør, Afbrydelse af Turen — ærgerligt.

For at undgaa Gendarmens Indblanding i Sagen satte jeg mig hurtigt i Forbindelse med Motorcyklisten, som igen var kommen paa Benene. Han havde faaet et Hul paa sin Skindtrøje og faaet sit Tudehorn ødelagt. Men han var heldigvis en flink Mand;

dog hævdede han, at han var uden Skyld i det skete, da han havde kørt forsvarligt. Det havde jeg ingen Grund til at betvivle. Jeg tilbød Erstatning for Skaden, han havde lidt. Han spurgte, om vi vilde give ham 10 Kr. ja, selvfølgelig — saa var den Sag ude af Verden.

Gendarmen fik derpaa Lejlighed til at hævde sin Nærværelse med en Del Formaning. Men ogsaa han var en meget flink Mand. Han sagde bl. a., at han opfattede Sagen som et let hændeligt Uheld.

Vor uheldige Cyklists Baghjul var ikke egnet til Langfart mere. Der maatte skaffes et nyt Hjul, og det tog Tid. Imens spiste vi og hvilede os. Men saa snart Cyklen var færdig, satte vi Farten op for at naa Segeberg rettidigt, d. v. s. Kl. 14, thi da skulde vi spise Middagsmad der.

Paa den skarpe Landevej mellem Neumünster og Segeberg, midt paa en stor Hede i Nærheden af Bornhoved, havde vi den første Punktering. Raske Svende gik straks i Lag med at udbedre Skaden, men det lykkedes ikke.

Ophedede, svedige og tørstige, uden en Draabe Vand at læske Halsen med, maatte vi fortsætte. Men Havaristen? Ja, han var der tre raske Gutter, der tog sig af En trak hans Cykle, og to skiftedes til at køre med Personen. Det gav yderligere Varme; men vi naaede Segeberg uden større Forsinkelse. Og der var Vand nok. Middagsmaden var færdig, og den smagte fortræffeligt.

Segeberg er en lille By med kun ca. 5000 Indbyggere. Dens Historie er knyttet til dens Kalkbjerg, thi paa Toppen af det byggede Kejser Lothar den 2. i Aaret 1134 »Siegeburg« til Værn mod Venderne. Her spærredes Prins Otto af Danmark inde af Grev Gert i 1434. Borgen er ikke mere, den blev ødelagt i 30 Aars Krigen.

Her tilbragte vi Eftermiddagen og Natten. Først gik vi en Tur gennem Byen, hvor vi bl. a. saa det gamle danske Posthus. Derefter besteg vi Kalkbjerget, som rager 91 m op over Østersøens Vandflade. Fra dets Top havde vi en fin Udsigt over

Holsten i alle Retninger, smukkest mod Nordøst, hvor der er rig Afveksling af frugtbare Marker med levende Hegn, Skove og Søer.

I Kalkhjerget fandt nogle Børn under deres Leg i Aaret 1913 en Hule, men de holdt det hemmeligt, da det var en herlig Legeplads. En Dag faldt en Dreng imidlertid ned i en større Hule og kom til Skade. Det vakte Opsigt, Hulen blev undersøgt, og det viste sig da, at der ikke bare var een, men mange Huler, som stod i Forbindelse med hinanden ved vandret liggende Gange. Deres samlede Længde anslaaes til ca. 600 m. Da de ligger i samme Niveau, mener Geologerne, at de er udvaskede af Grundvandet.

Man forstod Opdagelsens Betydning. Der blev lavet en Trappenedgang til Hulerne, ansat en Turistfører; og nu besøges Hulerne hver Sommer af Tusinder af Turister og Skolebørn. Det blev en Guldgrube for Segeberg. Desuden har man her boret 150 m ned i underliggende Jordlag og truffet paa et mægtigt Salthag. Det kan dog ikke brydes, da det ligger under Vandstandshøjden, men det kan pumpes op. Og nede ved Søen er bygget en stor, flot Kuranstalt, hvor det saltmættede Vand anvendes til Kurbade mod Gigt, Ischias o. lign. Sygdomme. Ogsaa en Guldgrube for Segeberg.

Men vi skal ned i Hulerne. De er elektrisk oplyste. De største Rum har Navne: Barbarossahal, Søjlehal, Krystalgang osv. Føreren sætter Ungdommens Fantasi i Bevægelse, idet han ved Hjælp af Lys og Skygger skaber mærkelige Formationer, f. Eks. Hovedet af den tyske Korstogskejser Barbarossa (Tysklands Holger Danske), Dværge, Jomfru Marie med Barnet o. l. Her er ingen Drypstensdannelser, da Kalken er svovlsur, men den skal være kulsur for at danne Drypsten, forklarer Føreren. Et Sted slog han med sin Stok paa tynde Kalkplader, og de gav Toner omtrent som Kirkeklokker.

Da vi igen kom op i Dagslyset, erklærede nogle

af Deltagerne, at det forbavtede dem, at der var saa mange Huler i saa lille et Bjerg.

Man kan imidlertid ikke leve af Skønhed og Seværdigheder alene. Maven stiller ogsaa sine Krav. Vi maa derfor tænke paa Aftensmad. Der gaar Bud til Bager og Købmand: 5 Rugbrød, 3 Sigtebrød, 1 kg Smør, Ost, Marmelade, Tomater, Bananer o. l.; og saa gaar det løs med Spisningen.

Derefter en Tur ned til den store Sø, hvor nogle badede, andre roede og atter andre sad paa Bænkene og skrev Brevkort til Mor derhjemme. Her ved Søen staar ogsaa et Mindesmærke for Tysklands store Gymnastiklærer »Turnvater Jahn«, som i 1811 oprettede den første Gymnastikplads ved Berlin, og som virkede meget for, at Tyskland skulde frigøre sig for Napoleons kvælende Favntag.

Solen sank bag grønne Lund, Dagen havde været lang og anstrengende, særlig for dem, der sov daarligt Natten for. Derfor gik vi til Ro i god Tid, d. v. s. Ro blev der ikke lige straks. Men efter at et passende Antal Vittigheder var blevet afleverede, og man havde boret sig tilstrækkelig langt ned i Halmen over Hestestalden, blev Mundene tavse, og Øjnene faldt til — — Pr-r-r— —.

Søndag Morgen saa Himlen ikke alt for lovende ud. Men vor Vært erklærede, at Vejret nok skulde blive godt — og han fik Ret.

Dagens Tur gjaldt den maleriske gamle Renæssance- og Hansestad Lübeck, hvis ældste Del, der ligger inden for de gamle Voldgrave, har bevaret sit middelalderlige Præg.

Først besøgte vi Mariakirken, hvor vi maatte være før Kl. 12 for at se det astronomiske Ur bag Hovedalteret. Det'e Ur viser foruden Døgnets 24 Timer Maanens og Planeternes Gang, Aarstiderne samt Paaskefestens Dato indtil Aar 1999. Desuden er der foroven Klokkespil samt bevægelige Figurer, der forestiller Kejseren og de syv Kurfyrster. Paa Slaget 12 kommer de syv efter hinanden ud af en Port tilvenstre for Kejseren, spadserer hilsende forbi ham og gaar ind ad en Port tilhøjre, mens Eng-

le blæser i Basuner. Det er om dette Urs Bygmester, der fortælles følgende: »Da Kunstneren var næsten færdig med sit Mesterstykke, fik han Kaldelse fra en anden By for at udføre et lignende Værk. De Lybeckere var det en slem Streg i Regningen. Misundelsen vaagnede. Der manglede kun lidt paa det ene Hoved, men Frygten for, at Kunstneren skulde udføre et lignende Mesterstykke for andre, bød at handle hurtigt. Den ulykkelige blev blindet. Der gik en Tid; — da syntes Staklens Tænke om Hævn at være svundet; han bad om at maatte fuldføre sit Værk, saa han kunde dø i Fred. De ledede ham derop; forsigtigt befølte han sin Skabning og fandt det ufærdige Hoved. Med vild Glæde river han det af, og før nogen kan hindre ham, slynger han det med al sin Kraft mod Kirkens Gulv, hvor det splintres i Tusinde Stykker. Nu kan den gamle dø i Fred; thi han ved, at ingen kan gøre ham det efter.«

Mariakirken har mange andre Seværdigheder, næsten alt for mange. Jeg vil derfor kun omtale et Par Ting til, der har særlig Interesse, Først det ældste eksisterende Danebrogsflag af Læder, som hænger oppe i Hovedskibet. I de fire Felter findes det danske, norske og svenske Vaaben samt den pommerske Grif. Det er erobret fra Erik af Pommern i 1427. Der hænger en Kopi af det paa Frederiksborg Musæum.

Dernæst Kapellet med »Døden fra Lübeck«. Et Vægmaleri, der gaar hele Kapellet rundt. Det viser, hvorledes Døden hensynsløst henter Mennesker af alle Aldre og Rangklasser. Det kaldes egentlig Dødsdansen. Lignende Billeder findes flere Steder i Mellemeuropa, og de stammer fra Middelalderen, da Pesten hærgede Europa.

Fra Mariakirken gik vi til Helligaandshospitalet, der er bygget i det 13. Aarh. som en Art Sygehus. Nu er det Alderdomshjem og er beboet af 158 gamle Mænd og Kvinder. Et ejendommeligt Hjem. Gennem den store Hovedbygning, der nærmest ligner et gotisk Kirkerum, gaar fire Rækker Smaa-

rum, der danner to Gader. Hvert Rum er saa lille, at der kun kan være en Seng, et Bord og en Stol deri. Der er intet Vindue, men et Hul i Loftet, hvorigennem Lyset sparsomt trænger ind. I disse Rum bor de gamle. De har et stort Fælleskøkken, hvor de ved 80 Gasblus kan varme deres Mad. Der udleveres daglig 2 Retter varm Mad og ugentlig 300 gr Smør, 1 Rugbrød, $\frac{1}{2}$ Franskbrød, $\frac{1}{2}$ kg Kød til hver Beboer. Klæder maa hver enkelt selv sørge for; og for at blive optaget paa Hjemmet maa man være over 60 Aar og betale 80 Mark. (til Begravelsen).

Derefter besøgte vi Skipperhuset, der i sin nuværende Skikkelse stammer fra 1535. Det vender sin smukt takkede Gavl ud mod Gaden. Og foran Indgangen staar et Par murede Piller med Billeder og følgende Indskrift: »Allen zu gefallen — ist unmöglich.« Paa Dansk: »At behage alle — er umuligt.« Visdomsord!

Huset er nu Restaurant, men oprindeligt var det Samlingssted for Sofarere. Vi gaar derind, bestiller et Glas Øl eller en Sodavand; og imens vi nyder det, beser vi det ejendommelige Lokale, hvis Vægge er dækkede af bibelske Malerier fra Renæssanceliden. Bordene bestaar af 9-10 cm tykke Egeplanker med mange indskaarne Navnetræk; Bænkene har Endestykker med udskaarne Byvaaben: Bergen, Visby — her samledes saa Bergensfarere, Visbyfarere o. s. v. i den Tid, da Hansestæderne beherskede Handelen i Norden. Under Loftet hænger en Del Skibsmødder, en Kajak, en Rempul og Lygter med bevægelige Skygebilleder. Men der er ogsaa Minder om moderne Trafik, thi i en Bordplade er indfattet en Sølvplade med Grev Zeppelins Navn paa den Plads, hvor han nød en Genstand, da han gæstede Lübeck med sit Luftskeib.

Herfra gik vi en Tur paa Kryds og tværs gennem den gamle By for at modtage Indtryk af dens mange gamle, pragtfulde Bygninger: Borgerhuse, Byporte, Kirker og Torve. Ejendommeligst virkede vel Holstenporten med de to kegleformede Taarne

ved Broen over Trave. Den Dag var et Møde med Middelalderen i en saa fortættet Form, at det sent vil glemmes.

Her traf vi efter Aftale Frøknerne Jensen, som havde været en Tur i Harzen. De sluttede sig til Selskabet Resten af Turen og var til stor Hjælp, særlig ved Maaltiderne paa Grøstekanten. Egentlig var de alt for tjenstvillige, thi de smurte ca. 150 Skiver Brød til hvert Maaltid. Herefter bestaar Selskabet af 31 Personer.

Næste Dag, Mandag, kørte vi til »Det holstenske Schweiz«. Undervejs kom vi forbi en Del typiske holstenske Bøndergaarde. Vi fik Lov at se en saadan Gaard indvendig. Den havde 70 Tdr. Land, men kun een Bygning, der saa ogsaa var mægtig. Der var 18 m til Tagrygningen, og den var 20 m bred. Alle Rummene er samlet under en treskibet Tømmerkonstruktion, der har »Dielen« i Midten og Staldene, Karlekammeret og lignende til Siderne. En Dør fører fra »Dielen«, Køreladen, ind i Lejligheden, som findes i Husets modsatte Ende med Soveværelserne ovenpaa.

Derefter besøgte vi et Herresæde paa 4000 Tdr. Land, hvor alt elskværdigt blev os forevist: Kornmagasinerne, Kostaldene med Plads til 450 Køer og 450 Ungkreaturer. Hestestaldene med 84 Heste, jydsk og Fuldblods, Svinestald med 70 Søer, Værksteder, Mejeri, Elektricitetsværk og Gartneri. Gartneren talte Dansk.

Saa naaede vi det holstenske Schweiz, som med Rette kaldes Landets skønneste Egn. Selv om det ogsaa ganske naturligt er blevet Tumbleplads for det store Publikum, saa kan den virkelige Vandrer dog endnu komme til at nyde den herlige Naturs Skønhed, naar han ikke vælger en Søndag til sit Besøg eller følger Hovedlandevejen. Her er rig Afveksling, sandede Bakkedrag, enkelte Landsbyer, mange store Søer og Skove — og smaa, stille, skovomkranste Søer.

Gennem Eutin naaede vi til Kellersøen, langs hvis Bred vi cyklede under skyggefulde Bøgetræer

til den idylliske Ukleiso, der med sit dybe, klare, spørgende Øje skuer op over Bøgeskoven mod den blaa Himmel. Der hviler Romantik over Søen, som en ung Mand sagde. Vi saa den i Solskin, men den burde vist ses i Maanebelysning, da den saa lettere vilde have grebet os med hele sin fortryllende Magt. Det er Egnens berømteste Sø, og i Følge Sagnet dannedes den ved, at et Kapel, som laa her, sank i Jorden, fordi en Ridder under falsk Foregivende vilde lade sig vie til en Bondepige der.

Igen paa Cyklerne og langs Kellersøens nordlige Bred om til Gremsmühlen, hvor vi overnattede i et »Jugendherberge.« Men for vi spiste Aftensmad, var Ungdommen nede i Dieksø for at faa sig et forfriskende Bad. Kl. 10 præcis blev der, som Skik er paa disse Ungdomsherberger, lukket og slukket og Ro over hele Linien.

Et Par Nattevandrere, der kom en Smule for sent, blev modtaget med Haandklap. Og saa kom de aldrig mere for sent.

Tirsdag Morgen tørnede vi tidligt ud. Morgenmaden blev hurtigt sat ned, et velment Farvel til vor elskværdige Værtinde, som talte noget Dansk, og saa paa Cyklerne. Men det var med nogen Ængstelse, vi begav os paa Vej, for Himlen lovede Regn. Turen langs de mange Søer kunde have været dejlig, hvis ikke alt havde været klædt helt graat i graat.

Ankommen til Plön med den gamle Officerskole, hvor Kejsersønnerne fik deres militære Uddannelse, klatrede vi straks op paa Parnasset, fra hvis Udsigtstaarn vi kunde se 15 Søer omkring os. Vi manglede blot Solskinnet til at give Landskabet det rette Farvespil.

Den nederste Del af Udsigtstaarnet er udsmykket som Krigsmonument. Ikke af den Slags, som rejstes efter den sidste Krig, men af den pralende Art, dem det gamle Tyskland rejste saa mange af. I den ene Murflade er der indrettet tre rundbuede Felter. I det første Felt: Et Æreskors med det slesvig-holstenske Vaaben og Aarstallene 1848-49

samt den megetsigende Underskrift: Up ewig ungedeelt! I andet Felt: Relief af Wilhelm I. Til ærefuld Erindring om de i Kampene 1848-51 og 1870-71 faldne Krigere fra Pløn Amt. I tredje Felt: Jernkorset. Das ganze Deutschland soll es sein.

Paa en Plads nede i Byen er plantet to unge Egetræer, der senere skal podes sammen. Men der er allerede opstillet en Tavle med Indskriften: Up ewig ungedeelt. Som man ser: Pløn har ikke glemt sin »ruhmreiche« Fortid.

Atter paa Hjulene og hen ad den ikke støvede Landevej. I Vest trak tunge, sorte, uheldsvarslende Skyer op. Vi stod af for at faa Regnfrakkerne paa, og det var paa høje Tid. Næppe havde vi faaet Frakkerne paa, før Regnen styrtede ned. Vi foretrak at blive staaende ganske stille ved Siden af Cyklerne. Det skete sikkert kun med stor Selvovervindelse for Frøknerne Jensens Vedkommende. De havde nemlig ingen Regnfrakker med. Men de tog deres Skæbne som Mænd, stod ganske stille og lod sig gennembløde til Skindet. De fik vist ogsaa Skoenes fulde af Vand. Men en Trøst midt i al Ynkeligheden var det jo, at Nutidens tynde, florlette, kvindelige Sommerdragter hurtigt tørres. Ti Minutters frisk Blæst og Solskin, og Dragterne er igen — ikke blot nyvaskede, men ogsaa som nystrogedel!!

Ved Middagstid kom vi gennem den gamle Klosterby Preetz. Selv om Vejret var graat og Sindet graat, maatte vi dog ind at se den gamle gotiske Klosterkirke, der stammer fra det 13. Aarh. Indvendig har den langs Hovedskibets Ydersider en Mængde kabineagtige Celler med bibelske Billeder, en Celle til hver af de adelige Frøkener, som nu benytter dem under Gudstjenesten. Menigheden sidder paa Stole mellem Cellerne.

Da Nonneklosteret i Reformationstiden blev nedlagt, blev det omdannet til et Frøkenkloster for Landadelens Døtre, d. v. s. det blev en Slags Forsikringsanstalt, idet der fra en Adelsfrøkens Barn-dom betales et aarligt Bidrag til Klosteret indtil

hun bliver gift. Sker det ikke, har hun Ret til, naar alt Haab synes ude, at indtræde i Klosteret, hvor Frøknerne efter Sigende ikke lever i alt for stor Fordragelighed. Godt var det maaske, at de ikke blev gift — for Mandfolkene!

Senere passerede vi Storstaden Kiel (220,000 Indb.) og en af de høje Broer over Kielerkanalen. Vi kom ogsaa gennem Fisker-, Søfarts- og Badebyen Eckernförde. Men her sugede vi ikke meget til os, skønt der var nok at se. Dagen var for graa, Sindene for uimodtagelige — det blev Turens mørkeste, fugtigste og fattigste Dag.

Onsdag. Vi har overnattet hos en opvakt og gæstfri Bonde. Der var Halm nok og Mælk nok til den tørre Mad. Og saa fik vi en Tyskers Livshistorie, der i faa Ord lyder saadan: Jeg var Gaardejer, blev indkaldt, kom til den russiske Front, styrtede med Hesten, fik en Rygskade, kom uarbejdsdygtig hjem, solgte min Gaard, fik over 100,000 Mark i rede Penge, men deres Værdi sank under Sammenbrudet ned til Nul. Nu er jeg Forpagter og kunde ikke klare mine Udgifter, hvis jeg ikke dyrkede Halvdelen af min Mark med Grøntsager, som jeg med min Auto sænder til Kiel. Den tyske Bondes Kaar er for Tiden elendige.

Nu kom vi ind i Egne, som af alle er kendt fra Danmarkshistorietimerne i Børneskolen. Derfor skal Turen gennem dem kun omtales i Korthed.

Ved Danevirke besaa vi Borgvolden, Kredsvolden om Hedeby, Harald Blaatands Vold og Runestenen, der nu tilhører den danske Stat og bærer Indskriften: Svend Konge satte Stenen efter Skarde sin Hirdmand som var draget vesterpaa men nu døde i Hedeby.

I Slesvig saa vi Gottorp Slot og Domkirken med den smukke Altertavle (udskaaret 1504-20, var indtil 1686 i Bordesholm Klosterkirke), Frederik den 1. Gravmæle og den med Kalkmalerier prydede Korsgang ved Nordsiden af Kirken.

I Slesvig blev en Mand syg for os og maatte sendes med Rutebil til Flensborg, saa kunde han

igen. Vi andre cyklede forbi Isted, hvor Læssøe og Schleppegrell faldt i 1850, og Oversø—Sankelmark. Vi var ved begge Mindesmærkerne der. Fra et Højdepunkt kunde vi tydelig overse og forstaa Stillingen ved Oversø i 1861, hvor Max Müller forsøgte at standse Fjenden den 6. Februar, da vore Tropper forlod Danevirke for at drage til Dybbøl. Men vi anede ogsaa lidt om, hvilket moralsk Nederlag, Tilbagetoget var for den danske Soldat, og hvilke legemlige og sjælelige Kvaler han led, da han træl og modløs stred sig frem ad den frosne og af Isslag spejlglatte Landevej.

I Flensborg boede vi i »Hjemmet«, Marienstrasse 20. Værten viste os Byens historiske Seværdigheder. Vi var inde i den danske Kirke, paa den gamle Kirkegaard med Fællesgraven for 465 danske, som faldt ved Isted 1850. Her stod Flensborgløven, som Tyskerne i 61 førte til Berlin. Den nye, flot udstyrede danske Duborgskole var vi ogsaa inde at se.

Torsdag, Rejsens sidste Dag, forlod vi Flensborg gennem den brede, tungt virkende Nørreport og overskred Gænsen ved Krusaa. Saa var vi atter i gamle Danmark.

I Graasten besøgte vi Slottet, hvor adskillige af Danmarks Fjender har været Herrer. Herfra ledede Prins Friedrich Karl Angrebet paa Dybbøl i 64.

Senere saa vi Graven ved Boffelkobbøl, der er blevet særlig kendt gennem Drachmanns Sang: De vog dem, vi grov dem en Grav i vor Have.

I Dybbøl Skanser nød vi vort sidste store Fællesmaaltid. Vi besaa Skanser, Mindesmærker, Møllen og cyklede derpaa gennem Sonderborg, over det frugtbare Als til Mommark Færge.

Fra Færgen saa vi forude det bølgeformede, frugtbare Fyn, der med sine bugnende Kornmarker ventede paa vor unge Skare, som skal hjem at hjælpe til med at samle den rige Høst i Lade, saa intet gaar til Spilde. Og for vore unge haaber jeg, at der forude ligger en Fremtid rig paa Oplevelser og Livsglæde.

Jeg ønsker dansk Ungdom mange saadanne Ture, baade i vort eget Land og i Udlandet. Udgifterne dertil er saa smaa, at enhver kan overkomme dem, naar han i Tide sparer Penge dertil. Det er et Spørgsmaal, om Ungdommen har Raad til at lade være med at rejse, thi Rejseoplevelser kan danne en Skat af gode Minder, Idéer og Følelser, som man ejer Resten af Livet. Paa Rejser faar den, der har aabne Øjne, en videre aandelig Horisont, med andre Ord: Livsberigelse.

Naar jeg har skrevet saa udførligt om Turen, er det dels for, at de, der var med, kan gemme, hvad de ellers let vil glemme (Tal og Stednavne), og for at de, der ikke var med, kan vide lidt om, hvad der kan læres og opleves paa en Cykeltur.

P. Birkelund.

En Oplevelse.

Endelig oprandt den saa længe ventede Dag. Vi vaagnede den 10. Februar, spændte og forventningsfulde som Born, der skal opleve noget stort. Om Aftenen havde Himlen været mørk og truende, men vi sov ind med det Ønske, at der maatte være Solskin næste Morgen.

Hurtig kom vi ud af Fjerene og hen til Vinduet — tunge graa Skyer jog af Sted, og Flagene rev og sled Stormen i, endnu mens vi stod der, styrtede Regnen ned, alt saa graat og kedeligt ud, men vi trøstede os med, at i denne friske susende Blæst maatte al Tyskhed blæses bort.

Nu kom vi hurtigt i Tojet, og inden længe sad vi ved Morgenmæden. Der blev den Dag som sædvanlig holdt Morgenandagt, men denuæ stemte ligesom Sindene ogsaa mod det, der skulde komme og lyse op i den graa Dag.

Næppe var Andagten forbi, før Kirkeklokkerne

kaldte, og snart sad vi ovre i Askov Valgmenighedskirke. Efter Sang og en kort Indledningsbøn steg gamle Feilberg op paa Prædikestolen. Skøn og med et mærkelig forklaret Udtryk over de furede Træk, stod han der og saa ned over os alle, mens hans Tanker formede sig til Bøn for Danmark. Aldrig glemmer jeg denne Stund, det var en Oplevelse at sidde der under Prædikestolen og se op paa just den Mand i det Øjeblik.

Hele hans Væsen var som fyldt med Tak — blot ved at se paa ham, blev ens eget Sind fyldt af Taknemmelighed.

Som et Vidne fra svunden Tid, fra en Slægt, der har lidt og stridt, men nu er borte, bragte han Bud til os om Fædrelandskærlighed og ligesom et Kildespring vældede hans Erindringer fra 1848—64 frem.

Vi forstod af hans Ord om det skønne Land, hvor højt de gamle havde elsket det, forstod, at det var, som kunde de aldrig blive glade mere, da Nederlaget kom, og vi anede noget af det Nag og den Fortvivlelse, der i mange Aar havde knuget Sindene, saa de var nær ved at segne under Byrden; men vi mærkede ogsaa den Understrøm af Tro, der havde baaret dem og Feilberg gennem det svære. Da han sluttede med de kendte Verslinier: Alt hvad Fædrene har kæmpet, og Mødrene har grædt, har den Herre stille lempet, saa vi fik vor Ret! — var ingen Øjne tørre. I vore Sind brændte sig ind et Ønske om at være med at læge Krigens Saar, at knytte de bristede Baand og skabe Fred og Fordragelighed. Ganske stille gik vi hjem, og den Formiddag var der ingen Snak og Latter paa Trapper og Værelser. Da vi lidt senere sad og stirrede ud i Regnen, gled Poul Bjerges store Flag paa halv Stang, Tiden mellem 10 og 11 skulde være en Mindernes Time. Vi tænkte paa dem, »der stred, men trætred, og tabte og kastedes ned«, men som dog gennem Ofret og Døden vandt Sejren for det Land, de aldrig mere saa, og i hvis Jord de maaske ikke engang fik Lov at hvile.

Kort efter samledes vi i Foredragssalen, hvor Arnfred paa sin Maade talte om hine Augustdage, da Krigen brød ud, om selve Krigsaarene og om den nye Tid, der nu oprandt, og hvor alle maatte være med til »at bære Danmark ind i Dagen ny«.

Saa spiste vi til Middag, og lige derefter samledes vi i Skolegaarden for at gaa en Tur ned til Grænsen. Med Musik og Dannebrog i Spidsen vandrede vi saa i Flok og Følge derned. Snart slipper vi udenfor Byens skærmende Mure, og nu gaar det gennem Piadder og Vandpytter, mens Regnen pisker os i Ansigtet — dog, hvem ænser sligt en saadan Dag? Syngende og drivvaade naar vi den flagsmykkede Vej, der fører ned til Broen. Et Øjeblik staar vi stille, før her lydt et »Holdt!« nu møder ingen Grænsevagt os, vi kan gaa over, endda med Dannebrog i Spidsen — en egen Følelse faar os til at standse, men kun det Øjeblik, saa lyder igen de takfaste Fodslag, og vi er ovre paa den anden Side.

En lille Flok Tyskere samler sig, og da de hører vor Sang, stemmer de op med en ogsaa. Dog denne Disharmoni varer ikke længe, Tyskerne tier og ser til.

Mændene, vore Mænd, blotter Hovederne, og mens vi alle ser mod Syd, synger vi om Regnen, der gav Grøde, om Stormen, der gjorde stærk, og om at det har slet ingen Hast for den, der tror.

Vi føler midt i alt dette graa, at noget stort sker, og vor Kærlighed til alt dansk vokser, og vi mærker igen Takken stige frem.

Atter rykker vi ind paa Rækker, og med Spillemanden i Spidsen gaar det paany mod Askov. Regnen skyller stadig ned, Blæsten vokser fra Time til Time, og i Skoene siger det sjask, sjask, men Humøret er højt, ingen giver tabt, Sang efter Sang bruser frem.

Indtryk paa Indtryk den Dag — nu tæler Pastor Koch, poesifyldt og stiltfærdigt falder hans Ord, men vi føler, at bag de Ord staar en Mand, og vi deler hans Haab om, at nu maa Hadet mellem

Folk og Folk dø bort. Der spises Aftensmad og man mødes i Gymnastiksalen for at afvente Valgresultaterne dernedefra. Snart tales der, saa synges og læses der op, saa drikker man Kaffe, og saa kimer Telefonen, de første Tal melder sig. Snart fortæller de om Sejr, saa om Nederlag, Timerne gaar, og Dagen gryer, inden vi naar hjem til Sengene, og selv ind i Drømmenes Land synger vi: »Det lyder som et Eventyr, et Sagn fra gamle Dage.« Næste Dag begynder Hverdagen igen, men fra den Dag har man en Oplevelse mere.

Naar jeg nu har skullet skrive lidt til vort Elevskrift, har jeg valgt at fortælle denne Oplevelse, (der havde jo været saa mange andre, for naar man lever paa en Ungdomsskole, oplever man noget hver Dag.) fordi jeg i Sommer, da jeg cyklede over Grænsen hjemad, oplevede noget af den samme Kærlighed til det Land, der er mit.

En af vore store Mænd har engang sagt: »Hold fast paa de store Oplevelser.« Her ligger meget i disse Ord, men er det ikke tit saadan, at vi hastur fra den ene Oplevelse til anden, uden at vi egentlig ved, hvad vi oplever, og derfor heller ikke holder fast paa det oplevede. Det gælder vidst heller ikke om at have de tilsyneladende store Oplevelser — det, der gør dem store, er, hvad vi i vort Hjerte føler ved dem. Gør de os glade, taknemmelige og derigennem bedre, da er de store Oplevelser, der er værd at mindes og tage frem i Tankerne.

Jeg vil da ønske, at I alle maa faa mange Oplevelser, og at I vil dele dem med vi andre.

Venlig Hilsen
eders

Johanne Jensen.

Fra en Sydamerika-Tur.

Efterfølgende Rejseskildring er indsendt af Lærer Mortensen, som i de to sidste Aar har været Lærer i Argentina og i den kommende Vinter skal være Lærer paa Efterskolen.

Februar 1927.

Lette Bølge, naar du blaaner,
gennemsigtig, lys og klar,
Himlens Farveskær du laaner,
selv du ingen Farve har.

Noget der, hvad Skønhed og Stemning angaar, blot tilnærmelsesvis kan maale sig med vor Indsejling til Vigo, har jeg aldrig oplevet.

Det er Aften, da vi mellem Klipper løber ind i Bugten. Solen er borte for en Time siden, men endnu har Hav og Himmel, hvor de mødes, rødligt Skær. Som svage Silhuetter — i Former saa skønne og stærke, som ikke noget Menneske har drømt — staar Bjergene skarpt mod den matrøde, matblaa Himmel. Oover tændtes de første Stjerner, og fiernt — inderst i Bugten i hele dens Runding og spredt op over Bjergene glimter, glitrer Byen frem i Tusinder af Lys, hvoraf ikke 3 er i Række og ikke 2 er lige stærke — —

Vi synger, mens vi glider Byen og Bugtens Runding imod — »Solen er slukket« — »Lær mig Natens Stjerne« — flere, mange endnu, sidst ogsaa »Dejlig er Jorden — prægtig Guds Himmel« — —

Det faar bli' ved denne Antydning. Det som er rent æstetisk — jeg lider ikke Ordet, men bruger det i Mangel af bedre — det, som er rent æstetisk og ganske uden egentlig Handling, la'r sig dog ikke beskrive, i alt Fald ikke med min Pen og med mine Evner.

Men nu — da vi ankrer — sker det, der kan be-

skrives, det, der er Handling i. Klokken er 8, og det dunkler over Vandet. Vi hører Slag af Aarer, mange Slag -- og ud af Mørket, dukker -- vi anstrenger Øjnene for at se, -- Baad ved Baad -- miudst en Snes smaa snavsede, men maleriske Baade bemandet med solbrunede, lige saa snavsede og maleriske Spanioler.

Det er Handelsmænd -- vi ser det tydeligt paa Baadenens Indhold, nu de lægger sig ind i Lysset under Skibssiden. Den ene af Spaniolerne -- de er to i hver Baad -- maa stadig ro den mod Strømmen, for at »holde Stillingen« og blive liggende saa omlrent paa samme Sted. Inens søger saa den anden at faa Forbindelse med de mange købelystne og nydelystne Mennesker, der klumper sig deroppe paa Dækket. Og hvem er ikke købelysten og nydelysten? Den, som ikke var det før, bliver det, naar han læner sig ud over Rælingen og ser ned i de tællastede Smaabaade. Her er noget for enhver. For den, der ynder det søde, er der Chokolade og andre Godter, -- for den, der ønsker det sure, er der friskplukkede Appelsiner, gule, saa de lyser langt bort, -- for den, der ønsker det stærke: spansk Vin og spansk Tobak, -- og den, der ikke vil nyde andet end en behagelig Hvile, naar vi gaar Tropesolen i Møde, for ham er der billige Liggestole til Fals.

Men nu Forbindelsen. Først den mere indirekte »traadløse« Forbindelse -- ved Ordet. Den er ikke helt let at faa i Stand. Der er Bølgeskulp og Motorens Snurren og Menneskestemmers Summen, der skal overdøves, og gennem alt dette, skal der raabes, saa Stemmen kan naa en 10-11 Meter i Vejret. Men raabe, det kan de, raabe og raabe hinanden over, og fægte og gøre underlige Tegn med Armene -- de taler jo et Sprog, som mange ikke forstaar. Mening er imidlertid tydelig nok: de vil ikke nøjes med den indirekte »traadløse Luftforbindelse, med den kan ingen Varer bringes op og ingen Penge ned. -- De vil en mere direkte Forbindelse. Saa kastes der en Snorende til Vejrs. Det er

ingen helt let Sag at kaste den ret tynde og lette Snor en halv Snes Meter i Vejret og saa træffe saadan, at den flyver ind over Dækket eller i Haanden paa en af de mange tætpakkede Passagerer. Mange har stor Øvelse og klarer flot i et eneste sikkert Kast. Andre maa prøve til baade 5 og 6 Gange, før en af de mer end villige Passagerer faar Lejlighed til at gribe og holde Snoren fast.

Saa er Forbindelsen sluttet, og det er i Sandhed ingen »traadløs« Forbindelse. Ikke mindre end en Snes »Traade« er spændt fra Baade til Dæk -- og nu begynder Handelen. Den gaar livligt -- under Raaben, Skrigen og Skænden. Den første Kurv gaar til Vejrs mod Dækket -- snart følger flere, og inden længe gaar en Snes Kurve ustandseligt op og ned. I Kurven lægges en Mark, -- saa fires den ned igen -- Mønten undersøges med et hurtigt, vurderende Blik, saa gaar den i Lommen -- Kurven fyldes, gaar atter til Vejrs og bringer Køberen de ønskede Varer. -- Det er ikke altid let at gøre forstaeligt, hvilke Sager man vil ha', men saa peger de dernede paa det ene og det andet, til de tilsidst træffer det rette, hvilket bekræftes med et »Si! Si!« -- det kan vi allesammen.

Det er mest Appelsiner, der sælges -- en Snes for en Mark. Kurv efter Kurv gaar op, Kasse efter Kasse tømmes dernede. Der spises en voldsom Bunke af de gule Frugter, det er jo hver Mand eller hveranden, der har en Snes i sin Ha. Og skønt mange af Skallerne gaar udenbords -- man morer sig med at lade dem gaa tilbage til Baadene dernede, hvilket afføder en Række, jeg antager spanske Eder -- jeg forstaar dem ikke, men de lyder ikke kønnere end de danske -- skønt mange af Skallerne gaar udenbords, er Dækket dog i Løbet af en Timestid næsten gult af Skaller.

Mens denne brogede -- baade hvad Lyd og Farve angaar brogede -- Handel fortsættes, indskibes Spaniolerne. Vi faar ikke mindre end ca. 250 ombord. De er sorte og brune allesammen, og navnlig de store halvvoxsne Knøse er herlige

Knægte at se til. Men snavsede -- det er de til Hobe! — — —

Vi kom ikke i Land i Boulogne, og det var ingen særlig Skuffelse. Byen saa trist ud i Taagen, og alt saa saa kendt ud. Der var intet fremmedartet ved Boulogne — ikke fra Vandet set i alt Fald. Vigo var noget andet. Der glædede vi os til at komme i Land. Det var Bjerger, vidste vi — det var Spanien og Spaniens Sol. Og før vi kom dertil — da det blev os klart, at vi vilde naa Vigo, ikke ved Dag, men ved Aften, da var vi ikke ret tilfredse dermed, — vi følte, som noget af det skønne, som var os lovet, allerede paa Forhaand blev taget fra os.

Der blev intet taget fra os. Nu, da vi har haft vor halvt-natlige Indsejling til Vigo, er der vist faa, der har ringeste Lyst til at se den ved Dag. Den var saadan ved Nat, at den kun kunde tabe ved at bli' set i Dag og ved Lys. Vi er glade derfor, da vi allerede samme Aften kort før Midnat alter staar ud af Havnen mod det aabne Hav. Vi glæder os til Lissabon, hvor vi sikkert faar Lejlighed til at komme i Land. Vi skal være der i Morgen Eftermiddag mellem 3 og 4.

Vi gaar den hele næste Formiddag langs Spaniens Kyst, en Klippekystr, hvis Brænding, endda Havet er ret roligt, gaar sine 6-8 m i Vejret. Herlige Skumsprøjt — hvide og glitrende i Solen og mod den mørke Klippevæg! Hvordan maa her ikke se ud en Stormvejsdag!

Vi ankrer i Lissabons Havn, 5-600 m fra Land, ved 3-Tiden om Eftermiddagen. Byen ligger kønt, paa og mellem Bjerger i Tejos Munding. Vandet er roligt herinde, næsten blankt, og Solen saa stærk, — den skærer i Øjnene, som den kastes tilbage fra de hvide Bygninger inde paa Skraaningerne. Nogen smuk, maurisk præget Bygningskunst findes og ses herfra, — ellers virker Byen paa os mest ved sin Beliggenhed i den klare Flodmunding, omgivet af Bjerger — og ved sin Sol — denne Sol, jeg synes, alt maa blive kønt i saadan Sol.

Byen ser meget rolig ud. Vi øjner ikke et Menneske, hvor meget vi saa anstrenger os for at se langt. Det kunde for saa vidt godt være en død By, og vi havde dog ventet os noget ganske andet, havde ventet os en meget levende, en livlig By. Liv er der dog, — der ryger en Skorsten her og der, og af og til lyder der fjernt over Vandet en Hujen og Skrigen som af en begejstret Menneskemængde. Hvad er der paa Færde? Skulde vi ta' Fejl, er det ikke Menneskestemmer, men kun tilfældig Støj? Nei, det er dog — der er som Hurra-raab imellem — skulde det være Fester — Folkfester — eller hvad? Af og til høres lange, hule Drøn, og efter følger en hel Række smaa, skarpe Smæld. Det minder om Skud, og en vittig medrejsende foreslaar den Forklaring, at der »som sædvanlig er Revolution i Portugal«. Han har mere Ret, end han selv ved af, thi da jeg gaar nedenunder for at hente Pas og Billet for Landgangen, møder der mig følgende lige opslaaede Plakat:

»Es wird den Passagieren bekannt gegeben, dass infolge der Revolution keine Verbindung mit dem Lande besteht. Voraussichtlich bleibt der Dampfer bis morgen hier im Hafen.«

Det er altsaa Sandhed med Revolutionen, — vi kommer heller ikke i Land her. Vi tænker kun paa os selv, — og vi forliger os med Tanken. Det er jo egentlig, som det skal være — det er jo et Karaktertræk ved Portugal og Portugiserne: Revolutionen. Alligevel er det ærgerligt at skulle ligge her en hel Dag, saa nær Land og uden Lejlighed til at se det uden fra Vandet, paa Afstand. Hvor kan ogsaa Folk — hvem begriber det? — slaas i en Egn saa skøn, saa rig paa Sol som denne?

Hen paa Eftermiddagen tages der ret fat derinde. Der skydes med Maskingeværer, mange Skud i Minuttet, korte, knappe, rapt paa hinanden følgende Smæld. Et enkelt Riffelskud høres imellem, og af og til løsnes der fra Fortet et Kanonskud, der drøner og brager, buldrer vedvarende mellem Bjergerne.

Stadig ingen Mennesker. Det eneste, der vidner om Liv, er Skuddene, der taler om Død —.

Der skydes lige heftigt, da jeg gaar til Køjs sen Nat — lige heftigt, da jeg vaagner tidlig Morgen, og der er tilsyneladende ikke sket nogen Forandring deri, da vi godt og vel et Døgn efter vor Ankomst stille og uden at have haft mindste Forbindelse med Land (udover Politibaaden) atter forlader Lissabon.

Saa gaar det ud over det blaa, blaa Hav! Det er i Skumringen, vi siger Europa Farvel. Vi følger det sidste Fyrs Blinken, til det svinder. Over Madeira, de kanariske og de kapverdiske Øer gaar det mod Rio de Janeiro. 12 Dage skal vi ikke se Fastland. Kun en Gang, ved Teneriffa, ankrer vi op, ellers gaar det Dag paa Dag »over Bølgen blaa«.

Nu er det ved at være saa varmt, at Morgen og Aften er de bedste Tider paa Dagen. Solsejl er spændt over Dækket, og i Spisesalen surrer Ventilatorerne. Dag for Dag har vi klædt os mindre varmt paa. De første Dage maatte vi bruge Vinterfrakken, — det er kun 8 Dage siden. Den blev ret hurtigt byttet med Sommerfrakken. Saa lagde vi den. Dagen efter gik Undertøjet i Kufferten, saa maatte det graa Sommertøj holde for — og nu gaar vi i Skjorte og Benklæder. Vi er røde og brune af Sol og Blæst. Og vi puster af Varme.

Saa skønne Skysamlinger som herude over Hav har jeg aldrig mærket mig for. Maaske de kan findes lige saa skønne derhjemme — man ser dem blot bedre her over Hav, hvor Himlen er saa stor og aaben.

Det er Aften igen da vi naar Teneriffa, og Solen gaar ned bag Bjergene der, som den gik ned ved Vigo. Havet blaaner ikke, det rødner, — hele den store, næsten rolige Flade luer i rødt af den synkende Sol. Det minder om Vigo, — det er ikke saa kønt —.

Saa kommer vi altsaa ikke fra Borde, før vi naar Amerikas Kyst. Maaske vi skal skuffes der igen. Vi havde ment hele Dagen, at vi skulde naa Teneriffa

før Aften, saa vi kunde gaa i Land. Allerede før Middag kunde vi skimte den øverste kegleformede Top af en af Øerne, — og vi naaede den først Kl. 6 $\frac{1}{2}$! Den var synlig for det blotte Øje i ikke mindre end 7 Timer, og vi sejler dog 15 Sømil i Timen, d. v. s., vi har kunnet se den i en Afstand af ca. 100 Sømil, det siger dog noget om, hvor høj Toppen er, og hvor klar Luften har været. — —

Det er dejlige Dage de 12, da vi gaar over Havet. Hver Dag Sol og fint Vejr, kun en Dag regner det lidt. Havet er saa stille, — vi mærker næppe at vi sejler.

Vi er forlængst inde i Flyvefiskenes Region, — vi ser dem enkeltvis og i Flok, i store Sværme Dagen igennem. De er mindre, de er langt fikser og klarer sig i Luftet langt friere end jeg nogensinde har forestillet mig det. De holder sig med Lethed svævende i Luften et Hundrede Meter eller mere. Deres Flugt er snar, skulde man sammenligne den med en Fugls, maatte det blive med Svalens — den sikre glidende Flugt. Men Fisken har ikke Svalens mange Sving.

Ofte jager vi en Flok Delfiner — tit en Snes Stykker foran os. Det er Løjer at se den Lethed og Ynde, hvormed de store, tunge Fisk boltrer sig i Vandet.

Om Aftenen ser vi Morild — matte, blaa-grønne Lys fra Bølgerne. Og borte fra Skyerne i Horisonten og bag dem glimter Lynild og Kornmod — hver Aften de 12 Dage vi gaar over Havet lyner det fra alle Kanter.

G. M.

Aaret, der svandt.

Der er i Aarets Løb ikke sket større Ting, som der skal gives Meddelelse om. Arbejdet har gaaet sin jævne Gang. Der var fuldt Hus i Skolen sidste

Vinter. Og som Helhed var det et flittigt Hold, der gik til Arbejdet med Alvor. Derimod kunde det ikke synge, lege og spille Bold paa samme friske Maade, som mange tidligere Hold har kunnet. Ja, der var dog et Folkedansehold, som under Johanne Jensens Ledelse sled trofast hele Vinteren og tilsidst gav to smukke Opvisninger ved Gymnastikfremstillingen og ved Efterskolens Afslutning. Gymnasterne arbejdede godt, baade Drengene og Pigerne, og paa Husflidsværkstedet arbejdedes der ogsaa med Alvor.

Lærerpersonalet var det samme som i de sidste mange Aar med Undtagelse af Lærer Isen, der var ny paa Stedet. Navnet var udfordrende, hvad Manden ikke var. Vinteren var som bekendt haard, og Isen var slem — i Storebælt. Der taltes om Isen i Vandet og Isen paa Landet og Isen paa Isen. Ja, det forekom endog, at Isen svedte, saa Vandet drev af Isen. Det var, da han sled med Dilettanterne, som indøvede »København—Aarhus, Tur og Retur« samt »Mandfolkehaderne«. Med Hjertebanken optraadte de to Gange for Publikum. Første Gang for Skolekredsen og Børnene, anden Gang for Aftenskolen. Og de gjorde det godt, takket være deres Flid og Isens Slid.

Elevmødet den 9. Juni blev en Festdag. Der var god Tilslutning og Feststemning over hele Samværet. Paa Foranledning af Lidden Højlund blev der dannet en Elevforening. Tilslutningen blev saa god, at det straks vedtoges, at der skulde udgives et Elevskrift i Efteraaret. Det er dog noget nyt.

Da der under Mødet blev stillet Forslag om den sædvanlige fælles Cykletur sidst i Juli, blev der foreslaaet Ture til Skamlingsbanken, Himmelbjerget og Slesvig-Holsten. For det sidste stemte et Flertal, de vilde til Udlandet. Det var da ogsaa noget nyt. Turen blev vellykket og er beskrevet i Aarsskriftet.

Tiden for Indmeldelse af et nyt Vinterhold er nu inde. Der er allerede indmeldt saa mange boende Elever, som vi har Plads til. Vi faar derfor fuldt

Hus igen til Vinter; og det er vi naturligvis glade for. Men mest glæder det os ved Indmeldelserne Gang efter Gang at erfare, at det er tidligere Elever, der har anbefalet Skolen. Vi føler os derfor i Taknemlighedsgæld til jer.

Aaret, der svandt,
gav Minder, som bandt.

Ringe Efterskole, den 1. Oktober 1929.

Med venlig Hilsen og Tak til jer alle

Dorothea og Peter Birkelund.

Meddelelse fra Kassereren.

Det vil maaske forbyvse nogle, at der er vedlagt et Indbetalingskort, da Medlemmerne jo har betalt Aarsbidrag. Men det er gjort med velberaadt Hu og af praktiske Grunde.

Vi glemmer jo let; men naar dette Kort afleveres til Postvæsenet med 1,50 Kr. + 5 Øre til Porto, saa er Medlemsretten bevaret for det kommende Aar, og næste Aarsskrift vil blive tilsendt Medlemmerne.

Husk at Elevmødet og Elevforeningens Generalforsamling hvert Aar holdes den første Søndag efter Grundlovsdagen, med mindre det bliver Pinsedag, da vil det blive Søndagen efter Pinsen.

Poul Madsen.

Medlemsfortegnelse.

- Andersen, Ostergaard, Asta, Bageriet, Rudme.
 — Karen, Alsted Skole. Fjenneslev.
 — Hans, — — —
 — Arne, Gestelev, Ringe.
 — Ester, — — —
- Bek, Ejgil, »Intarsia« Ringe.
 — Olav, — — —
 — Eli, — — —
 — Olga, — — —
 — Erling, — — —
- Bendtsen, Asta, Næsbyhoved-Broby, Odense.
 Birkelund, Kristian, Ringe.
 — Thora, — — —
 — Peter, — — —
- Clausen, Karen, Krarup, Espe.
 Fogh, Ester, Ingerslev Mølle, Tranbjerg.
 — Sigurd, Ormslev.
- Højlund, Lidden, Ryslinge.
 — Rigmor, Glattrup Skole, pr Raarup.
- Hansen, Ingeborg, Sandager, Gislev.
 — Verner, Fjellerup.
 — Ellen, Rynkeby Hede, Ringe.
- Jakobsen, Svend, Højme, Holmstrup.
 Jensen, Rasmus, Flodstrup, Ullerslev.
 — Johanne, Friskolen, Ringe.
- Knudsen, Frands, Sødinge Hede, Ringe.
 Kock, Peter, Holmkobbøl, Kegnæs, Als.
- Larsen, Ingeborg, Gestelev, Ringe.
 — M. Anna, Allerup, Højby.
 — Frøde, Gislev Solt, Kværndrup.
- Madsen, Gunner, Holme, Gislev.
 — Poul, — — —
- Miller, M. Karen, Bispebjerg Hospital, København.
 Nielsen, Ingeborg, Børnehjemmet, Palleshave.
 — Vagn, Gestelev, Ringe.
- Olsen, Helge, Refsvindinge.
 Petersen, Kristine, Bredsten, Kegnæs, Als.
 — Kirsten, »Sivholm«, Ryslinge.
 — Marie, — — —

- Marie, Drejø pr. Svendborg.
 — Elmann Henny, Gislev.
- Rasmussen, Bernhard, Bolteskov, Ringe.
 — Ester, — — —
 — Jens, Bryggeriet, Fjellerup.
 — Johannes, Rynkeby Hede, Ringe.
 — Agnete, Bolteskov, Ringe.
 — Hans, Bøgeskovgaard, Ringe.
 — Ester, Lombjerge, Ringe.
- Skaarup, Gudrun, Thyborøn.
 Steffensen, Arne, Sødinge Hede, Ringe.
 Truelsen, Else, Dalgas Allé 27, Herning.
 Weilgaard, Arent, Kibæk.